

Børne- og Kulturchefforeningens årsmøde. Den 17. november 2006.

- Emne: Globaliseringen er over os.

 - Af: J. Ørstrøm Møller, Visiting Senior Research Fellow, ISEAS, Singapore, Adjungeret professor ved Handelshøjskolen i København.
www.oerstroemmoeller.com
-

Præludium. Fire hovedblokke

- Strukturændringer/trends. Det immaterielle samfund. Den virtuelle virksomhed. Ændret tyngde mellem økonomi og værdinormer.
 - Geografiske forskydninger. Østasien verdens økonomiske centrum. Nye forbrugsmønstre & nye teknologiske færdigheder herfra. Fremtidens samspil mellem teknologi, kultur og organisation
 - Uddannelse, universiteter, OCW, off shoring, outsourcing.
 - Globaliseringens gennemslag på Danmark. Muligheder, udfordringer. Hvad skal vi stille op?
-

Rammen – globalisering, teknologi, institutionalisering, værdier (1/2)

□ Globalisering.

↑økonomisk vækst, handel, investering, formuestigning.

↓stigende ulighed, tabe identitet, spørgsmålstejn ved globalisering.

↕konkurrence, ingen skjulesteder.

□ Teknologi.

↑ICT gør verden lille. Ingen grænser.

↓Digitale kløft, tab af privatliv, intellektual ejendomsret.

Fritid ↔ Beskæftigelse

Rammen – globalisering, teknologi, institutionalisering, værdier (2/2)

□ Institutionalisering.

↑ global politisk styring? Hvorfor? EU viser vej.

↓ folk taber kontakt med det politiske system.

□ Værdier.

↑ Medvind for vestlig økonomisk model og politisk system.

↓ Fundamentalisme, selvretfærdighed, egoisme, tolerance?

I. STRUKTURÆNDRINGER

I. Strukturændringer (1/2)

- ① Fremstillingsindustri følger samme kurve som landbrug for 100 år siden.
 - ② Forbrugsvalgets afgørende parameter ændrer sig.
 - Værdinormer/etik
 - Immaterielt samfund. Underholdning, videnformidling, oplevelser. Uddannelse.
 - ③ Kongruente værdinormer knytter forbrugere til virksomhed.
 - Forbrugere fra købere til aktivmasse, menneskelig og etisk kapital.
 - Idebank til rådighed for virksomhederne – gratis.
-

I. Strukturændringer (2/2)

- ④ Modstykket hertil er økonomisk fiksering for:
- Forholdet mellem virksomheden og dens medarbejdere. Z-kæden klynger sig til virksomheden. A-kæden transfermotiveret.
 - Offentlige ydelser. Det offentlige udbyder, hvad der betales for og prisfastsætter.

- ⑤ Politisk system.

National synsvinkel – koncensus – velfærdsmodel - sikring af den enkelte: UD.

International synsvinkel – værdinormer – marked – åbne muligheder/perspektiver for den enkelte: IND.

Bush/Blair et trin i udvikling af Reagan/Thatcher model eller slutsten med ny/anden politisk cyklus forude?

II. GEOGRAFISKE FORSKYDNINGER

II. GEOGRAFISKE FORSKYDNINGER

Nøgleord:

- Økonomisk tyngde
 - Ny teknologi omkring bærbar kommunikation.
 - Hub konceptet.
-

II. GEOGRAFISKE FORSKYDNINGER (1/3)

- ① Kinas andel af det globale BNP 3,5% og Indiens 1,6%. Bruger vi PPP stiger de til 16% hhv 8%. Samlet fra 5,1% til 24.

Målt efter PPP er Kina verdens næststørste og Indien den fjerdestørste økonomi. Kina plus Indien lig 80% af USA's BNP.

Kina største modtager af udenlandske direkte investeringer.

Kina: Verdens værksted, prisfastsætter for traditionelle industrivarer, teknologi.

Indien: Servicecenter, prisfastsætter for traditionelle serviceydelser, løsninger.

II. GEOGRAFISKE FORSKYDNINGER (2/3)

② Hvor opstår ny teknologi?

Kina. 431 mio abonnenter på mobiltelefoni, fastlinieabonnenter 360, 123 mio på internettet heraf 77 (45% stigning i y/y) mio bredbånd (prognose for to år siden = 57 mio i 2007!), SMS. 2b?Ntb?=? Indien. 76 mio abonnenter på mobiltelefoni (28% stigning i 2005) og 5 mio flerehver....måned!

År 2010. Kina nummer et globalt med 178 mio PC'ere. Indien 80 mio.

Illustration: Fra 2000 til 2003 faldt andelen af ikke-elektroniske transaktioner i den største indiske bank fra lige under 60% af alle transaktioner til omkring 20%. På 3 år!

II. GEOGRAFISKE FORSKYDNINGER (3/3)

③ Hub eller metropolis som trendsætter.

Shanghai, Beijing, Guangdong-Hong Kong-Shenzhen, Mumbai, Kolkatta måske Tokyo.

Subhubs Bangkok, Saigon, Singapore-Johore, Sydney samt mindst 10 og formentligt flere i Kina.

Afgørende sektor:

III.

UDDANNELSER/UNIVERSITETER.

A. UDDANNELSER (1/4)

Nøgleord:

- Maskiner under kommando af Mennesker (MM) → Optioner til rådighed for den Menneskelige Intelligens (OMI).

Det immaterielle samfund. Uddannet arbejdskraft USA. 1950: 29%.
2005: 85%.

Ny teknologi → bruge dens MULIGHEDER.

Exponentiel stigning i efterspørgsel. Primært fra Asien.

Uddannelse opfanges af trend'en om økonomisk styring. MARKED.

Udbudstab USA, men også Japan.

A. UDDANNELSER (2/4)

- ① Udenlandske studenter i engelsksprogede universiteter er ca 1 mio og ventes at stige til 2,6 mio i år 2020. 56% af udenlandske studenter fra Asien. Prognose for 2020: 75%.
- ② USA's lovgivning efter 11 september 2001. I de sidste tre akademiske år er antallet af visa til udenlandske studerende i USA faldet fra lidt under 300.000 til lidt over 200.000. Vel at mærke efter konstant stigning i forudgående tiår. Seneste akademiske år fald på 8% fra Kina og 4% fra Indien.

Illustration. 6.250 indonesiske studenter i USA i år 2000. 1.333 sidste år!!!! 160 dages ventetid på interview om visum hos US konsulat i Chennai.

A. UDDANNELSER (3/4)

- ③ Nye udbydere. UK, Australien, New Zealand. Indien viser stigning i studenter til Australien fra 2800 i 2001-2002 til 9000 i løbende akademiske år. Flere lande inkl UK og Tyskland agter at lempe visaregler.

- ④ Udenlandske studerende bidrager til USA's BNP med 12 mia Usdollars. Nobelpristagere udefra 1/3. 50% af USA's vækst i de sidste 60 år beror på ny teknologi. 30% af 3000 nye teknologifirmaer i Silicon Valley Kina/Indien. Uddannelse mv New Zealands fjerdestørste erhverv. Australien ca 25 mia DKK hvert år med 16.780 kinesiske studerende i 2003.

Det globale uddannelsesmarked = 2.200 mia Usdollar.
Prognose for 2025: Globale antal studerende højere uddannelse = 160 mio. Ca 84 mio i 2004.

A. UDDANNELSER (4/4)

- ⑤ Et af de hurtigst voksende erhverv med 20.000 "kunder" og en omsætning på ca 2 mia Usdollars er...amerikanske gymnasielevs brug af indiske tutors primært i matematik (og 1500 i Mellemøsten).

Der er en hjemmeside for kontrakter:

<http://www.cbseguess.com/tutors/>

B. UNIVERSITETERNES PÅTVUNGNE/UFRIVILLIGE STRUKTURÆNDRING (1/4)

①

Nøgleord:

→ virksomhed

→ en intellektuel virksomhed

→ en intellektuel multinational virksomhed.

- Benchmarking
 - Alliancer
 - Mergers & Acquisitions
 - Datterselskaber
 - Konglomeraternes endeligt
 - Off shoring. Se Innocentive
<http://www.innocentive.com/>
-

B. UNIVERSITETERNES PÅTVUNGNE/UFRIVILLIGE STRUKTURÆNDRING (2/4)

- a) Tiltrække udenlandske studenter. Det er et marked. Det accepterer de. Finansiering af vort universitet. Finansielt råderum til tiltrækning af talenter. Opad stigen. Ph D.

Angrib skelnen mellem uddannelse og forskning. Man kan ikke gøre det ene uden det andet; vel at mærke, hvis man ønsker at spille i Champions League. Ikke en læreanstalt, ej heller et forskningsinstitut, MEN en virksomhed, som udvikler, producerer, sælger KUNDSKABER plus evnen til at bruge dem.

B. UNIVERSITETERNES PÅTVUNGNE/UFRIVILLIGE STRUKTURÆNDRING (3/4)

c) OPC → OpenCourseWare se fx
<http://ocw.mit.edu/index.html>

2000 MIT emner på OCW. 70% af MIT studenter bruger OCW.

Siden januar 2003: Webhits 182 mio i USA, 66 mio i Europa, 84 mio i Østasien, 25 mio i Sydasiien.

Februar 2005: 18 mio webhits. Indien 1,6 mio, Kina 1,3 mio i spidsen.

CORE → China Open Resources for Education.
100 universiteter med 10 – 20 mio brugere.

B. UNIVERSITETERNES PÅTVUNGNE/UFRIVILLIGE STRUKTURÆNDRING (4/4)

d) Kobling. Teknologi → Kultur → Uddannelse =
Nomadekommunikation.

Ipod 20 gigabytes for 400 USdollar → 2005 60 gigabytes for 449 USdollars → prognose for 2025 40 petabytes for 400 Usdollar.

Pensum bliver transparent og – formentligt – mere standardiseret. Ingen reel konkurrence dvs ikke konkurrenceparameter. M + M.

MEN læremetoder, pædagogik, indlæring får stigende betydning. Det er her konkurrencen kommer til at udspille sig. O + MI. Det kan ikke flyttes. Det kan ikke eftergøres. Det bliver ligegyldigt, hvor på kloden, man tilegner sig et pensum; men det bliver af altafgørende betydning under hvilke vilkår, og med hvilke metoder man gør det.

Hvem bliver bedst til at tilegne sig den viden, som er tilgængelig for alle og bruge den viden (obs ikke det samme som kundskaber), som langt de fleste vil være i besiddelse af.

C. LLL.

- I bogstaveligste forstand jfr hvad netop sagt om læremetoder.
 - Uden denne rygrad nytter overbygningerne ikke
 - Børnehaver
 - Efteruddannelse
 - Voksenuddannelse
 - Uddanne uddannere
-

D. KOBLINGEN (1/2)

Virtuel virksomhed. Virtuelt universitet. Supranationalt. Styres af samme parametre:

- Værdier (kunder, studerende)
- Kapital (konkurrenceevne, aflønning af super ressourcepersoner, transfermarked)
- Omkostningsniveau (outsourcing)
- Talent-og idejagt (off shoring).

Virksomhederne og universiteterne brækkes begge op indefra.

Fondsdannelser → ejendomsret uigennemsigtig → anonyme ejere.

De politiske præferencer siger ja og amen til dette.

D. KOBLINGEN (2/2)

De basale vektorer bliver mindre nationalt forankrede, mere internationalt og mere flydende. Loyalitet, identitet, samhørighed frigøres fra den nationale ramme. Fondsdannelser udsletter samhørighed mellem ejere og ansatte. Erstatte af fælles værdisæt (religion? USA?). Nye gruppedannelser mindre regelstyret. Virtuelt samfund? HVAD HOLDER DET SAMMEN?

Provo. Terroristerne gør det. Al Qaedas udvikling.

En randbemærkning om USA.

IV. DANMARK

A. Forudsætningerne

1. Udenrigs- og sikkerhedspolitisk placering.
 2. Ingen store økonomiske skævheder ctr 1970'erne og Danmark på første klasse mv
 3. Gunstig erhvervsstruktur.
 4. Faktisk er vi et kreativt samfund ref skabelsen af store danske virksomheder.
 5. De menneskelige ressourcer – menneskelig kapital, intellektuel kapital mv
 6. Homogenitet (janteloven).
-

B. Og hvad er det så, vi burde/skal gøre? (1/6)

Fremtidens hovedvej har tre spor. Gøre noget som andre ikke gør. Gøre noget bedre end andre. Ikke gøre noget som helst andet.

Der er tre indfaldsveje:

B. Og hvad er det så, vi burde/skal gøre? (2/6)

- ① Exogene faktorer dvs ydre omstændigheder uden for vor påvirkningsevne.
 - a) Virtuel virksomhed, virtuelt universitet, KPO, Offshoring af R & D. Dette er ikke en trussel. Det er en gave.
 - b) Satse på Danmark/København/Øresund som centrum/hub i Nordeuropa.
-

B. Og hvad er det så, vi burde/skal gøre? (3/6)

- c) Udbygge det til europæisk hub vedrørende life sciences mv og koble den til de maksimalt fem globale hub indenfor life sciences.
 - d) Erkende at fremtidens markeder samt udformning af nye strømninger udgår fra Asien. Kina, Indien, Sydøstasien. Placere os der - mentalt.
 - e) Være på udkig efter hvilken model der vælges omkring teknologisk infrastruktur og betaling eller ej for brug heraf.
-

B. Og hvad er det så, vi burde/skal gøre? (4/6)

- ② Endogene faktorer dvs udnytte vore fortrin
 - a) Helt ved siden af at se på livslang læring mv som noget, der kun hører til i de veluddannede cirkler. Måske laver vi noget helt andet på vor arbejdsplads om tre år end i dag; men har vi det samme job, udfører vi det på en anden måde.
 - b) Kanalisere ressourcer – massivt - ind i udviklingen af menneskelige ressourcer. Uddannelse, universiteter, virtuel sektor. Der hvor vi i forvejen står rimeligt godt. Opbygge internationale alliancer. Gensidige campus mellem universiteter.
-

B. Og hvad er det så, vi burde/skal gøre? (5/6)

- c) Erkende at det danske samfund store styrke ligger i koblingen kreativitet, individualisme, holdsamarbejde. Ikke mange andre kan præstere det. Baggrunden herfor er for det første satsning på bredden og for det andet anerkendelse af livslang læring.
 - e) Fokuspoint. Forskningsmæssige gennembrud og nye teknologiske tiltag: ja, men danske ressourcer begrænset. Derimod: Støvsuge globalt; opfange og derefter prøve at være bedre end andre til at bruge, omforme PLUS værditilvækst fra vor side.
 - f) Ledesnor. Formidle dette budskab, skabe national koncensus om at det er den vej vi går, styre udviklingen, allokere menneskelige, forskningsmæssige og finansielle ressourcer dvs en kombineret policy/politisk/management opgave.
-

B. Og hvad er det så, vi burde/skal gøre? (6/6)

③ Se på os selv ude fra – kend dig selv!

Vi skal være opmærksom på, hvorledes udlandet ser os. For et stykke tid offentliggjorde The Economist Intelligence Unit en undersøgelse med Danmark som det bedste land for fremtidige investeringer. For nogle måneder siden udnævnte samme analysebureau Danmark som det bedste e-business land. I november 2004 gav The Economist Danmark førstepladsen i sit informations samfunds index. Vi ligger helt i top med hensyn til god regering og administration. Microsoft og IBM har placeret forskningscentre her i landet. En EU rapport sidste år viste, at 50% af danskerne deltager i livslang læring hvert år, absolut bedste i Europa. Hvert år bruges 36 mia DKK til livslang læring. Alt sammen flot; men bruger vi det til at erkende, hvor vore egne komparative kompetencer ligger? Bruger vi det i en branding af Danmark?

C. De provokerende spørgsmål!

Hvor mange her i salen:

- Kender IARU?
 - Ved hvad oprykning fra 66 til 54 står for?
 - Ved hvor mange andre nordiske og/eller kontinentaleuropæiske universiteter på ranglisten? 8 – 3 – 2 -0.
 - Synes at det danske samfund har gjort nok for at udnytte denne situation?
 - I det hele taget synes at det danske samfund har gjort nok for at placere Danmark som et uddannelsesland?
-

V. Konklusion

Danmark har en enestående chance for at blive et center for udvikling af kundskaber – det bærende erhverv for resten af samfundet – fra børnehaven over skole, videregående uddannelser, livslang læring, voksenundervisning.

Som nævnt: Det bliver ligegyldigt, hvor man tilegner sig et pensum, eftersom det er ens, og teknologi bringer det samme frem uanset, hvor og indenfor ramme af hvilken læreanstalt; men metoder og synsvinkel dvs evnen til at bruge sine kundskaber bliver afgørende

VI. Alternativt

Gøre som Burnside!

J. Ørstrøm Møller

www.oerstroemmoeller.com
